

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U103035

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-12-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайленко-Зото Олена Олександрівна

2. Mykhaylenko-Zoto Olena Oleksandrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Філологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-12-2021

Спеціальність за освітою: Українська мова та література

Місце роботи здобувача: Тиранський університет

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження: площа Марії Терези поштова скринька 183, Албанія, 183, Албанія

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.051.031

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, м. Одеса, Одеська обл., 65082, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, м. Одеса, Одеська обл., 65082, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.01.11

Тема дисертації:

1. Російська паронімія в лінгвокультурологічному аспекті
2. Russian Paronymy in the Linguocultural Aspect

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні вперше із залученням мовленнєво-поведінкових тактик (МПТ) розглянуто лінгвокультурологічну своєрідність російської паронімії. Функціонування паронімії як лексичної категорії виявляє ознаки об'єктивного та суб'єктивного характеру, залежні від особистості продуцента і реципієнта, мовленнєво-поведінкових ситуацій (МПС) і тактик, мовленнєво-культурних сценаріїв (МКСц), від лінгвокультурного фону лексичних одиниць, що входять у відносини паронімії. У дисертації виокремлено МПТ ненавмисної і навмисної паронімії. Підґрунтям такої диференціації МПТ паронімії виступає дихотомія праксіологічних понять ненавмисності / навмисності використання паронімії в російському лінгвокультурному просторі. Ненавмисне використання паронімії виявляє за функційною ознакою МПТ паронімічної ненавмисної помилки у ситуаціях говоріння, слухання, письма, читання і МПТ паронімічного ненавмисного уточнення думки. Навмисне використання паронімії виявляє за функційною ознакою МПТ трансформаційної параномазії з основним мовленнєво-культурним сценарієм мовної гри, МПТ художнього використання паронімії в ситуаціях естетичного зближення паронімів і паронімічного римування, а також

МПТ навчального впливу паронімії. Ключовим у дисертації є концепт МПТ, який корелює з концептами МПС і МКСц. У МПС, притаманних виявленим МПТ, реалізується прагмасемантика, зумовлена соціальною і національно-культурною специфікою МКСц (скриптів), які корелюють із відповідними структурними фреймами. Різні ситуації ненавмисної паронімічної помилки можуть спричинюватися фреймами нестачі знань мовного коду, автоматизму використання більш частішої одиниці паронімічної опозиції, акустичних перешкод і вимовних або слухових дефектів, нестачі освітлення, дефекту зору, подібності графічних ключів слів, нерозбірливості почерку, відмінностей у мовних картинах світу комунікантів. У різних МПТ навмисної паронімії задіяні МКСц паронімічної мовної гри поряд з комічним, жартівливим, іронічним, сатиричним, глузливим, образливим, принизливим, авантюрним, обманним тощо; паронімія може супроводжувати іносказання, підкреслене зближення слів, римування, спеціальні прийоми навчання мови, удосконалення знань з мови.

2. In this Ph.D. thesis, for the first time, the linguoculturological peculiarity of Russian paronymy is considered under the condition of using speech-behavioral tactics (SBT). The functioning of paronymy as a lexical category reveals signs of an objective and subjective nature, depending on the personality of the producer and recipient, speech-behavioral situations (SBS) and tactics, speech-cultural scripts (SCS), on the linguocultural background of lexical units that are in paronymic relations. The thesis highlights the SBT of unintentional and intentional paronymy. The basis for such differentiation of the SBT of paronymy is the dichotomy of praxeological concepts of unintentionality / intentionality in the use of paronymy in the Russian linguocultural space. The unintentional use of paronymy reveals, on the basis of the functional sign of SBT, a paronymic unintentional error in situations of speaking, listening, writing, reading and SBT of a paronymic inadvertent clarification of thought. The intentional use of paronymy reveals, based on the functional sign of SBT, transformational paronymy in the SCS of the language game, SBT of the artistic use of paronymy in situations of aesthetic convergence of paronyms and paronymic rhyming, as well as SBT of the educational influence of paronymy in language learning. The concept of speech-behavioral tactics, which correlates with the concepts of a speech-behavioral situation and a speech-cultural scenario, was chosen as the key concept in this thesis. In the SBS inherent in the detected SBT, pragmasemantics is realized, due to the social and national-cultural specifics of the SCS (scripts), which correlate with the corresponding structural frames. Various situations of unintentional paronymic error can be caused by a lack of knowledge of the language code, the automatic use of a more frequent unit of paronymic opposition, acoustic interference, articulation, visual or auditory defects, lack of lighting, similarity of graphic word keys, illegible handwriting. In various SBTs of intentional paronymy, SCSs of paronymic speech games are involved along with comic, humorous, ironic, satirical, mocking, offensive, humiliating, adventurous, deceptive, etc.; paronymy can accompany an allegory, an emphasized convergence of words, rhyming, special methods of teaching a language and improving knowledge of a language.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанов Євгеній Миколайович
2. Stepanov Yevhen Mikolaevich

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панченко Олена Іванівна
2. Panchenko Olena Ivanivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Варинська Алла Михайлівна
2. Varynska Alla Mykhailivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковлева Ольга Василівна

2. Yakovleva Olha Vasylivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Арефьева Наталья Георгиевна

2. Arefieva Natalia Georgiivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Яроцька Галина Сергіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Яроцька Галина Сергіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.